

1
————— /
2914

Julpyntning.

Före jul skulle stugan rengöras och prydas.

På väggarna hängdes bonader och i taket en duk. I storstugans tak brukade även hängas en ljuskrona, gjord av trä och ståltråd. Denna kläddes sedan med en massa marknadskarameller, som flickor-
na brukade få av pojkarna i marknadsgåvor.

2914

Juldagen - kreaturen.

Juldagen skulle inte kreaturen ha något vatten,
för att, då de sommaren därefter voro på bete, om kvällarna skulle gå
fram till "stättan".

3
2914

Se om någon skulle dö under det kommande
året.

Om någon julafton gick och såg i andras fönster,
så kunde han se om några dödsfall skulle inträffa i det huset
under det kommande året. Skulle någon utav de, som bodde i huset,
dö under årets lopp, så satt han därinne huvudlös.

4.
2914

Lägga stål i sädesbingen strax före jul.

Dagarna strax före jul skulle man sticka en stålbit i "sädbingen", för att säden skulle bli bra året därpå.

Småland
Uppvidinge län
Bottelbäck på
nytt år

nytt år
Julbrasan
Bottelbäck
Algot Pettersson
Rosenheden

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5.
2914

Julbrasan.

Dagarna strax före jul skulle man köra hem "sö-
en" granved från skogen, som sedan skulle användas vid julbrasan.
Det skulle vara granved, därför att den smäcker och sprakar, då
den brinner.

I en del gårdar eldade man julbrasan med en stor
granklump, som icke var sönderklyvd, för att den längre höll eld
och inte brann upp så fort.

Julbordet - julnatten.

Julbordet fick inte dukas av utan skulle stå kvar över julnatten.

7.
2914Julafton.

På julafton skulle "fåjlaneckerna" uppsättas, Fåglaneker.
foder till kreaturen iordningställas och ved inbäras, så att jul- Foder åt krea-
helgen kunde förflyta utan att onödigt arbete störde julfriden. turen.
julveden.
Fram emot aftonen skulle det doppas i grytan. Doppa i grytar

Smaland
Cyperdinge
Motteläck

1798 av Gust. Ternström 8
1800 av Algot Pettersson
Foddi Rosenhelm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2914

Julbadet.

Dagen före julafton eldades det i bastan, ty
där skulle folkets rengöring äga rum.

2914

Solsken på juldagen - bra råg.

Om solen sken juldagen eller julafton, åtminstone så länge, som det tar för en ryttare att sätta sig på en häst, så skulle det bli bra råg året därpå.

Småland
Nybygdning M
Mottelback

10
Nybygd. E. S. Sarneliusson
Ber. Nygot Pettersson

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2914

Hem från julottan.

När folket begav sig från julottan, skulle de köra i kapp med varandra, ty den, som först kom hem från julottan, han slutade att slå först året därpå.

2914 //

Tomasnatten.

Tomasnatten var skogsrået och allt slags otyg ute. - En kolare låg en Tomasnatt i sin kolhydda. Denne jagade tjädrar och hade bössan med sig. Mitt i natten vaknade han och hörde då skogsrået säga: "Månnis, Månnis, nu kommer tuppen", och då kolaren kom ut, satt tjädertuppen strax intill honom.

18.
2914Juldagen - kreaturen.

Julmorgonen skulle kreaturen fodras med "bola-
hö", som var det bästa fodret de kunde få.

Juldagen skulle det inte måkas i stallet el-
ler ladugården.

10.
2914

Se sin tillkommande.

Den unga flickan kunde julnatten i drömmen få
se sin tillkommande, om hon på julafton åt upp en salt sill, ty
härigenom blev hon törstig, och hon drömde, att någon gav henne
att dricka.

14.
2914Julbröd åt dragarna på våren.

"Tjugondag Knut är det slut med jul och det goda brödet", såsom ordstävvet säger. En brödkaka gömdes dock, som oxarna skulle ha, när vårarbetet börjades, för att de skulle bli starka och kunna stå ut med arbetet.

101
2914

Natten mellan juldagen och annandagen

hände det, att man band gamla liar över hästryggen, för att ingen skulle kunna rida på dem under natten.

Den största blodkorven

som man fick från svinslaktet (magsäcken), skulle gömmas och ätas upp först vid middag på juldagen.

Därav har det gamla ordstävvet uppkommit:

"Vid jul då få vi rolit, för mor har gömt en hel galtamage."

17.
2914För att slippa tandvärk.

Julafton skulle man lägga ett äppel under huvudkudden, och detta skulle man äta upp på julmorgonen, innan man yttrat ett enda ord. Härigenom kunde man slippa undan tandvärk under det följande året.

"Julagubbarna".

Annandag jul gingo "gångekararna" eller "julagubbarna", som de kallades, omkring i stugorna. De voro vanligen utklädda och hade en stor väska på ryggen, där de samlade ihop mat och brännvin, som de tiggde i bondgårdarna.